

Bc. Ivana Karasová: Osvícenství a jeho vliv na duchovní a národní formování lidí v českých zemích v 18. a 19. století. Diplomová práce UK HTF Praha 2014, 83 str.

Oponentský posudek vypracoval: **Prof. ThDr. Jan B. Lášek**

Autorka si vybrala nelehké téma, v různých dobách různě zpracovávané (Kaňák, Winter, ale i Lochman, Palouš a další). Přesvědčivě dokázala, že toto téma je doposud živé, a že snahy a tužby českého obrození i nadále určují českou otázku a českou přítomnost. A to nehledě na to, že se to občas někomu nelíbí. Musím ocenit, že tato dobře vedená práce vedla paní kandidátku mnohými zákoutími, do nichž se nedala zlákat. U svého tématu poctivě zůstala až do konce a musela při tom zvládnout velké množství literatury, jejíž lektura není vůbec lehká.

Práce se dotýká všech důležitých skutečností tehdejšího života. Oceňuji, že vedle filozoficko-teologických aspektů (kapitola 1) věnuje autorka pozornost reformám katolicismu i reformám společnosti (kap. 2), protože obé vzájemně souvisí. Velmi věcně je podána role svobodného zednářství, kde se autorka úspěšně pokouší určit jeho dědictví – bez předsudků, s patřičnou akribií. Korektně je podány počátky českého obrození a jeho vývoj, vztah těchto počátků k historickému bádání. Velice správně autorka řadí mezi obrozence Bernarda Bolzana a jeho pokračovatele, což vede k opětovné reflexi soužití obou národností v Čechách a lepší analýze tragédie, ke které toto soužití dospělo. Rok 1848, Palacký a K.H. Borovský jsou horním časovým ohraničením této práce.

Emancipace českého národa, kulturní, politické církevní – to je výsledek dramatu zápasu nad českou otázkou v 19. a na počátku 20. Století. Autorka píše s osobním zaujetím, které jí chválím. Všimla si také souvislosti vzniku CČS(H) s předchozím vývojem, což považuji za naprosto správné (str. 69).

Mimořádně musím ocenit delikátní výběr literatury z obrovského množství. Za pozornost stojí také pečlivě vypracovaný poznámkový aparát, kde jsou nejen pouhé odkazy, ale také skutečné a věcné poznámky.

Autorka stála před těžkým úkolem selekce, neboť některá její témata přímo vybízejí k tomu, aby byla rozvedena do větší šíře. V případě, že by tomuto pokušení podlehl, nepodařilo by se jí ukázněně udržet celou dobře vystavěnou strukturu předložené rozpravy.

V neposlední řadě je krásná a pečlivě připravená obrazová příloha. Běžným zvykem se stalo užívání internetových zdrojů, což praktikuje i kandidátka. Chtěl bych podotknout, že tyto zdroje ovšem nemusí být vždy přesné.

Po stránce věcné i obsahové nemám vůči této práci žádné výhrady.

Závěr: Vzhledem ke skutečnostem, uvedeným výše, navrhuji, aby předložená práce byla přijata jako magisterská a hodnotím ji známkou výborně.

V Praze, dne 2. června 2014